

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

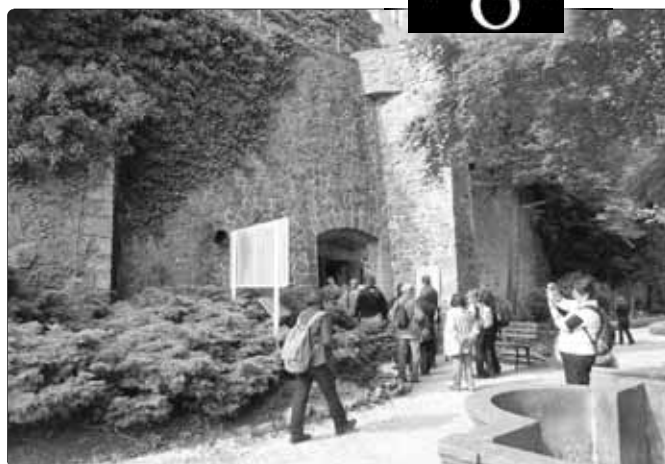

v poslední třetině
roku

2015

Ani ve zbytku roku, kdy léto vystřídá podzim a dočkáme se počátku zimy, nehodláme zmenšit naše úsilí o vytvoření co nejpestřejšího programu naučných pořadů, na jaké jsou naši členové i jiní příznivci vlastivědy už po léta zvyklí. Také v tomto čase nabídneme - zpravidla vždy ve středu v podvečer - přednášky a besedy, jak je na různá témata připravily naše odborné sekce. Dostanou však opět slovo i odborní pracovníci muzea, aby nás blíže seznámili s výsledky své běžné profesionální práce v muzejním „zákulisí“. Nově chceme nabídnout poučení také z oblasti přírodních věd v poněkud jiné formě než dosud, a to i mimo prostory muzea (jak je ostatně u vyznavačů přírodovědy běžné). Vedle také už zavedených vlastivědných vycházek a exkursí, jimž věnujeme čas většinou o sobotních odpoledních ještě v době s (doufejme) příznivějším počasím, máme tentokrát v podzimním programu také dva oblíbené autobusové zájezdy, nepočítaje akce připravené sekcí archeologickou či přírodovědnou, jak je jistě patrné z přehledu na následujících stránkách. Samozřejmě bude také v neztenčené míře pokračovat činnost našich specializovaných sekcí (numizmatické, genealogické, fotografické, esperanto, kaktusářské aj.), jak se rovněž v závěru zmiňujeme.

Náš program připravujeme vždy s nutným předstihem, a tak se může stát, že z nepředvídatelných příčin dojde ke změně, za kterou se předem omlouváme. Na druhé straně však také není vyloučeno, že svou nabídku v průběhu času rozšíříme. Sledujte proto aktuálnější informace v měsíčníku KDY-KDE-CO, případně ještě „čerstvější“ sdělení v naší vývěsní skříňce na budově Vlastivědného muzea na náměstí Republiky. Určité informace najdete i na internetových stránkách [www,olomouc.cz](http://www.olomouc.cz), případně historická.olomouc.cz.

Do alba vzpomínek na zážitky z letošního jara a léta patří zájezd do polského Slezska v sobotu 9. 5., kdy byl naším cílem vedle Kłodska, Świdnice, Wałbrzychu také hrad a vojenská pevnost Książ (na horním snímku). Ale také skromnější výlet se sekcí archeologickou do Moravského krasu s prohlídkou světoznámých nalezišť Býčí skála, Pekárna aj. z halštatské éry doby železné (snímek dole).

V prodloužení letní sezóny

Oblíbené vlastivědné zájezdy, jejichž sezóna zpravidla končila se začátkem prázdnin, mají tentokrát pokračování i v babím létě. Ve dvou můžeme nabídnout volná místa:

V sobotu 3. října k sousedům do Polska - po trase Olomouc, Kožle, Lubowice, Ratiboř a zpět. Připravil a vede Bc. Ján Kadlec.

V pátek 9. října na jižní Moravu krajem T. G. Masaryka - z Olomouce do Hrubé Vrbky, Kuželova, Hodonína, Strážnice a zpět. Provází doc. PhDr. Mílada Písková.

Odjezd autobusu v obou případech v 7 hodin z bývalého autobusového nádraží u tržnice. Blíže informace a přihlášky v úředních dnech a hodinách (uvádíme je na poslední straně) v pracovní místnosti VSMO.

Vycházky – exkurse

S výjimkou úterka 29. září 2015 začínáme tradičně vždy **v sobotu**, v místě a v čase dále uvedeném:

5. září – vycházka **kolem památek školské tradice města Olomouce** (na uvítání nového školního roku) – třídou Spojenců k tržnici. Připravila sekce Historická Olomouc, provází PhDr. Milan Tichák. **Sraz ve 14 hodin u Pöttingea v Palackého ulici.**

12. září – každoroční **Dny evropského kulturního dědictví** proběhnou podle celoměstského programu, který zájemce o vlastivědu, historii a městské památky jistě uspokojí.

26. září – nabízí sekce Historická Olomouc **výlet do Starých Hodolan s návštěvou tamního Husova sboru** (s připomínkou letošního 600. Husova výročí). Vede PhDr. Milan Tichák. **Sraz ve 14 hodin u tramvajové zastávky (linka 4) Husův sbor v Hodolanech.**

28. září (státní svátek) – **Svatováclavská houbařská exkurse**. Ve spolupráci se Sluňákovem připravila sekce přírodovědná, vede Ing. Jiří Lazebníček. **Odjezd vlakem z Olomouce, hl. n., v 7.36** do stanice Hlubočky-zastávka.

29. září (úterý) – opakovaná exkurse **do chrámu P. Marie Sněžné** a k památných barokním varhanám. Vede Ing. Ladislav Kunc, sekce hudební. **Sraz v 17 hodin před kostelem.**

30. září (středa) – další **houbařská exkurse** v režii přírodovědné sekce za vedení Ing. J. Lazebníčka, tentokrát **na Bradlecký kopec** (s cílem sběru exponátů, které

Mnohokrát jsme už měli ne zcela běžnou možnost vidět zblízka – a při zasvěceném výkladu – četné památky také „zevnitř“. Doma i při zájezdech (například v květnu v polské Świdnici – na snímku). Samozřejmě chceme tuto přednost naši nabídky zachovat i do budoucna.

budou vystaveny na výstavě FLORA Olomouc 2015 ve dnech 1.–4. října). **Odjezd vlakem z Olomouce, hl. n., v 7.30** do stanice Moravičany.

17. října připravila sekce přírodovědná **poučení o rybníkářství nejen na Moravě**, které získáme při společné návštěvě výlovu rybníka v Tovačově (s možností si chytit či koupit živou rybu). Způsob dopravy vyřešíme podle počtu zájemců, kteří se přihlásí **do konce září** v kanceláři VSMO či už předtím při dále uvedené akci naší sekce ve středu 23. září.

14. listopadu nabízí archeologická sekce účast na unikátní výstavě v Muzeu hlavního města Prahy s názvem

Letos na Nový rok odpoledne (na snímku z náměstí Národních hrdinů) jsme se již po čtrnácté přesvědčili, že z naší nabídky nových poznání je patrně nejvyhledávanější vše, co se vztahuje k dějinám Olomouce, ať už z pohledu archeologie nebo historického místopisu, tedy popisu uměleckých, stavebních i jiných památek našeho města. Na každoroční vlastivědné vycházce na Nový rok se – často i přes nevlídné počasí – málokdy sejde méně než sto milovníků Olomouce. Snad to potvrdí také v pořadí patnácté setkání 1. ledna 2016, ale i přijatá pozvání na podobné akce předchozí.

Hroby barbarů – svět živých a mrtvých doby stěhování národů (případně i dalších expozic pražského muzea). Odjezd z Olomouce, hl. n., rychlíkem v 7.16, sraz ve vestibulu nádraží v 6.50. Cena vstupenky 120 Kč, senioři nad 65 let 50 Kč. Cesta zpět individuální.

Další možností společného setkání mimo budovu muzea bude až tradiční **NOVOROČNÍ VYCHÁZKA 1. ledna 2016 od 14.30. Začátek před vstupem do chrámu sv. Michala na Žerotínově náměstí. (Provází dr. Milan Tichák.)**

Muzejní středy

Přednášky, besedy a podobná setkání pod tímto názvem se konají tentokrát výhradně vždy **ve středu od 17 hodin v sále Radeckého** (někdejší Horní klubovně v prvním poschodí Vlastivědného muzea). Případné změny sdělíme včas.

9. září – Země, o které se mluví: Řecko – tentokrát pohledem národopisu. Promluví etnograf Vlastivědného muzea v Olomouci Mgr. Ivan Hlavatý.

16. září – připravila sekce literárněhistorická setkání s **doc. PhDr. Františkem Všetickou, CSc.**, nad jeho novou knihou z času moravského národního probuzení **Otevírání oken.**

23. září – úvodní **setkání příznivců věd přírodních** s diskusí o novém programu připravovaném do budoucna přírodovědnou sekcí VSMO. Promluví Mgr. Blanka Krausová a vedení VSMO.

Jak už bylo řečeno, většina našich akcí v prostorách muzea – už skoro všechny – proběhne v přednáškovém sále zvaném sál Radeckého. Je zde příjemné prostředí vybavené vlastní audiovizuální technikou (jako například 11. března na akci literárněhistorické sekce ke vzpomínce na básníka, překladatele a žurnalistu Václava Buriana).

Ještě se nám nestalo, že musel být odvolán některý pořad pro malý počet zájemců. Vícekrát však nastala situace, kdy bylo obsazeno všech něco před padesát míst sálku Radeckého v 1. poschodí, ba i některá místa navíc (například při přednášce Ztracené ulice na mapě města Olomouce ve středu 4. března 2015 – na našem snímku).

30. září – o úloze Mistra Jana Husa v dějinách (s připomínkou letošního 600. výročí jeho upálení v Kostnici) bude na pozvání sekce Historická Olomouc hovořit PhDr. Bohdan Kaňák, Ph.D., ředitel Státního okresního archivu v Olomouci.

7. října – nás zásluhou archeologické sekce VSMO seznámí Mgr. R. Zatloukal, Ph.D., z Národního památkového ústavu s **aktuálními archeologickými výzkumy** v Olomouci. Po vstupní přednášce na toto téma bude program pokračovat v sousedství – v proluce za Muzeem umění v Denisově ulici – **prohlídkou výzkumu na budoucím staveništi Středoevropského fóra Olomouc a Muzea umění.**

14. října – nabízí sekce historická přednášku doc. PhDr. Milady Pískové na téma: **Český Patton – generál Josef Šnejdárk (1875–1945).**

21. října – Symbolika svobodných zednářů – jak ji vidí, zná a umí o ní vyprávět konzervátorka Vlastivědného muzea v Olomouci Mgr. Lucie Janusová.

4. listopadu – nás Ing. Ladislav Kunc z hudební sekce VSMO blíže seznámí s **významnými varhanami v Olomouci a blízkém okolí.**

11. listopadu – o publikacích **Literární procházky německou Olomoucí** a **Antologie německé moravské literatury** promluví na pozvání sekce literárněhistorické germanista Mgr. Lukáš Motyčka, Ph.D., bývalý vedoucí Centra pro výzkum německé literatury na Moravě, které obě knihy vydalo.

18. listopadu – nachystala nově koncipovaná sekce přírodních věd pořad **Chemie v potravinách, fyzika v kuchyni** – vědecké poučení mj. o prospěšnosti či škodlivosti jednotlivých složek našeho jídelníčku a netušených fyzikálních zákonitostech při vaření apod.

25. listopadu – lekce z historie i dějin umění má název **Život na zámku v Čechách pod Kosířem** (od konce 19. století do počátku 2. světové války). Hovoří Mgr. Robert Šrek, historik umění z Vlastivědného muzea.

9. prosince – pořad k připomínce životních jubileí hudebního skladatele **Jakuba Jana Ryby** (1765–1815) připravily sekce hudební a literárněhistorická. Promluví Ing. Ladislav Kunc a Mgr. Jana Loskotová.

16. prosince – **120 let Úřední čtvrti**. Po historii a stavebních, komunikačních i jiných pozoruhodnostech této nevšední části města Olomouce slovem i obrazem doprovází PhDr. Milan Tichák, sekce Historická Olomouc.

Také naše odborné sekce

Jak už bylo v úvodu řečeno, nebyl žádný důvod ke změnám zavedeného stylu práce, což platí i pro činnost našich odborných sekcí a jejich vlastní pracovní program. V platnosti zůstává i to, že na svých schůzkách (většinou v pracovní místnosti VSMO v přízemí muzea) rádi vítají nové zájemce o hlubší poznání ve zvolených oborech. Proto můžeme v podstatě opsat z předchozích edicí tohoto bulletinu, že:

SEKCE ASTROLOGICKÁ se schází jako dosud **každou lichou středu** (2., 16., 30. 9., 14.10. atd.) od 17 hodin. (Schůzka ve středu **2. prosince 2015** bude mít tradičně poněkud jiný ráz pod názvem **Astrologický Mikuláš.**)

FOTOGRAFICKÁ SEKCE mívá nyní schůzky vždy **druhé a čtvrté úterý** od 16 hodin. (Navíc od září do konce roku vystavují členové fotosekce své práce v Knihovně města Olomouce na nám. Republiky.)

SEKCE ESPERANTO má pracovní místnost v muzeu k dispozici **každý pátek** od 16 do 18 hodin.

GENEALOGICKÁ SEKCE zvolila pro svá setkání vždy **každé třetí úterý** (tedy 15. 9., 20. 10. atd.)

NUMIZMATICKÁ SEKCE má pravidelné schůzky spojené s přednáškou a malou burzou **každou třetí sobotu v měsíci** (19. 9., 17. 10., 21. 11. atd.) od 8 do 11 hodin v sále Radeckého. (Výbor se schází každou první středu od 15 do 17 hodin v restauraci u Huberta v Domě armády na třídě 1. máje.)

Již několikrát jsme letos měli možnost nahlédnout zblízka „za kulisy“ Vlastivědného muzea a seznámit se tak podrobněji s výsledky profesionálních snah odborných pracovníků – zaměstnanců muzea (například 17. června v lapidáriu v přízemí muzejní budovy v Univerzitní ulici s Mgr. Markétou Dolákovou). Příležitost k podobnému setkání máme letos ještě třikrát: 9. 9., 21. 10. a 25. 11.

Všechny snímky Ján Kadlec

KAKTUSÁŘI se pravidelně setkávají ke schůzkám s odbornou přednáškou zase každou **první sobotu v měsíci** (5. 9., 3. 10. atd.) od 8 hodin v sále Radeckého.

SEKCE PRO DĚJINY LÉKAŘSTVÍ rovněž ctí tradici setkávání na přednáškových odpoledních vždy po dvou měsících **v pátek od 15 hodin** (v sále Radeckého).

Na programu schůzky v pátek **23. října** bude přednáška prof. MUDr. Petra Bachledy, CSc., o vývoji orgánových transplantací ve FN Olomouc a vzpomínka na život a dílo profesora MUDr. Pavla Lukla (1905–1995) v podání doc. MUDr. Dana Marka, Ph.D.

Datum a program setkání **v prosinci 2015** sdělíme dodatečně obvyklou cestou.

PŘÍRODOVĚDNÁ SEKCE připravuje kromě akcí již uvedených ještě exkursi do moderních vědeckých pracovišť Biomedregu v areálu Fakultní nemocnice v Olomouci. Přesnější informace včas sdělíme.

V programu přírodovědné sekce – mykologického odboru – zůstane i v tomto období (až do počátku listopadu) v činnosti **HOUBAŘSKÁ PORADNA každé pondělí od 16 do 17.30** v místnosti VSMO v přízemí muzea.

Stále platí také možnosti osobního kontaktu v naší pracovní místnosti v budově muzea (na konci třetího přízemní chodby od recepcce:

každé pondělí od 14 do 16 hodin,
každou středu od 15 do 17 hodin.

V uvedených dnech a časech též telefonicky na čísle **585 515 135**.